

Hašek hejtmanem a Švejnar na prezidenta - prázdný styl ČSSD

04.února 2008

blog.respekt.cz

17.01.2008

Předseda poslanců ČSSD Michal Hašek oznámil, že se chystá kandidovat na jihomoravského hejtmana. O několik měsíců dříve již podobný úmysl vyjádřil David Rath ve Středočeském kraji. Více než na cokoliv jiného ukazuje toto na absolutní personální vyprázdněnost ČSSD, ale také na širší pohled sociálních demokratů na politiku jako takovou.

Hejtman jako zkušený politik

V současnosti ODS ovládá třináct ze čtrnácti krajů. Ve všech případech dosadila do hejtmanského křesla zkušené politiky, kteří se na post dostali po dlouholeté práci v komunální sféře. Kupříkladu hejtman Moravskoslezského kraje Evžen Tošenovský - za komunismu pracoval jako dělník, poté krátce jako matematik a v roce 1993 se stal primátorem Ostravy. Tím byl až do roku 2000. Nikdy v té době nepůsobil v celostátní sféře. V roce 2000 se stal hejtmanem a je jím až dosud. Michal Hašek se do Poslanecké sněmovny dostal po pouhých čtyřech letech členství ve straně a stejně dlouhém starostování malé obce na Brněnsku. Předsedou poslaneckého klubu se stal krátce před svými třicátými narozeninami.

V období středověku zastával funkci královského hejtmana vážený občan jmenovaný králem, zemský hejtman řídil na sklonku 13. století celé moravské markrabství a také celou stavovskou organizaci. V české historii má proto významné postavení a vyžaduje rovněž odpovídající společenský status, vzdělání a politické schopnosti. Od té doby prošla politika velkou transformací a tyto vlastnosti již nejsou nezbytným předpokladem výkonu veřejné funkce.

I tak se však z nominace Michala Haška, resp. Davida Ratha dá cokoliv odvodit. Poukazuje na personální krizi sociální demokracie, která není schopna generovat více vrstev kvalitních politiků a všechny funkce obsazuje ověřenými celostátními kádry. Tomu se říká demokratický centralismus a ad absurdum jej dovedla komunistická strana před rokem 89. Ptejme se však - co je příčina a co následek? Je původcem špatné situace slabá regionální základna, nebo naopak nechť vedení ji zdokonalovat, či dokonce vytvářet? To je úkol pro historika, politologa či filosofa, ale tak či tak nesevědí o dobrém řízení ČSSD.

Prezident neznámý a nelidský

Stejný přístup však ČSSD ukazuje i při výběru adepta prezidentské funkce. Absolutní neschopnost nalézt kandidáta ve vlastních řadách či alespoň stejného ideového smýšlení vyústila v tragikomickou kandidaturu člověka, který má ideově blíže největšímu rivalovi než navrhovateli. Co však více - v podání ČSSD v nominaci „ideálního“ nadstranického (a proto bezbarvého), nezávislého (a proto stranického) kandidáta, který však musí objíždět regiony, aby jej občané vůbec poznali. Jan Švejnar je jinými slovy kandidátem několika desítek hlav z vedení sociálních demokratů, zelených a nezávislých, které spojuje jejich nadčasová a zcela nerealistická (ve smyslu každodennímu životu vzdálená) nenávisť vůči osobě soupeře.

Volba zkušených a dlouhodobě známých politiků je zachováním alespoň elementárního základu, který nám politika dala ještě z dob Platóna či Aristotela. Zkušenosti politikové s dlouhodobou praxí ve

svém oboru, s veřejným respektem a kvalitním personálním i ideovým zázemím jsou tím pravým, co česká politika potřebuje. Jejich volba jak v krajských, tak prezidentských volbách dává naději, že výplody stranických sekretariátů nepřevzou absolutní moc nad řízením toho, co je lidem jako tvorům veřejným tak vlastní - politiky a veřejné angažovanosti.

Zbyněk Klíč,
výkonný redaktor CEVRO Revue